

B R E G N B J E R G N Y T

Nr. 2

December 1984

15. årg.

De første skolefester i Vojens

I en samtale med pensioneret skoleinspektør Søren Jensen belyses, hvordan skolefester i Vojens blev afviklet i perioden 1927-1960. (JPS)

Der blev holdt skolefest første gang i 1927. - Det var meget spændende. Der havde ikke været skolefest før her i Vojens, og vi på skolen var heller ikke helt klar over, hvordan man greb sådan en ting an.

De første år holdt vi skolefest på hotellet. - Jeg var sanglærer på skolen og havde efterhånden et lille kor, så vi sang nogle sange og opførte et par små sketcher. - Så i 1930 fik vi gymnastiksalen bygget og indviet. Så begyndte vi skolefesterne her. Vi begyndte med en sang. - Et par år senere havde jeg også et blokfløjteorkester, og så var der naturligvis gymnastikopvisning af både drenge og piger.

Når det var overstået gik vi op på hotellet, hvor der også blev sunget; -- og så gik vi over til at spille børnekomedier af forskellig slags. Vi har bl.a. spillet eventyr af H. C. Andersen.

Skolefesten begyndte gerne med, at der blev læst en prolog. Vi havde en dygtig lærerinde, frk. Kristjansen. Hun var engelsklærer. Hun skrev mange gode prologer. - Så var der kaffebord, og så kom optræden af de yngste klasser. Der blev gerne spillet et lille børnestykke af 2., 3., 4. og 5. klasse.

I den nye gymnastiksal var der ingen scene. I mange år lånte man fabrikant Grams scene, der blev stillet op på bukke. Først senere blev der bygget en scene til gymnastiksalen.

Forældrene betalte et beskedent beløb. Vi havde jo udgifter til at leje dragter bl.a. - Vi fik da også samlet penge, så vi kunne købe os et lysbilledapparat, og det var noget helt enestående. Ligesådan fik vi - og så ved hjælp af indtægt fra skolefesten - råd til at købe en båndoptager. Vi var en af de første skoler her i landet, der havde båndoptager. Det var med stålband. - Vi tjente selv penge ind. Man kunne da ikke få bevilget så mange penge af kommunen.

Alle skolens godt et par hundrede elever var med til skolefest samme aften. Det var ikke skolebal. - Og efter optræden i gymnastiksalen, så stormede folk af sted for at få en siddeplads på hotellet.

I 1941 var vi så dristige at spille "Feriegæsterne" af Hustrup. Det var en større opgave. Jeg var instruktør. Vi havde lejet dragter. Det var meget vellykket. - Men så kom tyskerne. De tog først gymnastiksalen, og så klasserne efterhånden, det ene klasseværelse efter det andet. - Så i tre år havde vi ingen skolefest. Det var i 1942, -43 og -44. Da vi så blev fri for de ubudne gæster, så kunne vi også begynde at holde skolefester igen, og det gjorde vi så med fuld musik oppe på Hotel Vojens. Så opførte vi "Gøngelhøvdingen".

Midt i 50'erne fik vi fru Grønvig som lærerinde. Hun var meget interesseret i skolefester og i at instruere. Så opførtes "Molboerne" og "En søndag på Amager". - Hun var meget dygtig til at instruere. Det var altid festligt.

Marianne Hansen 4.b

Skolefester på Poulsbjergskolen i perioden 1960 - 1972

Der er to begivenheder i skoleårets forløb, som jeg især tænker tilbage på med glæde. Det er skoleidrætsstævnet i september og skolefesten i februar måned. Jeg tror, de fleste af vore fhv. elever har det på samme måde.

Skoleidrætsstævnet fandt sted i sept. - i regelen i strålende solskin. Her deltog alle kommunens skoler fra 5. kl. og op-efter. Der var morgensang og flaghejsning på Povlsbjergskolens legeplads, og så vandrede alle elever og lærere med Grams orkester i spidsen ud på sportspladsen ved Stadion Allé, hvor man det meste af dagen dystede i boldspil og atletik. - I "frikvartererne" havde lærerne fra de forskellige skoler lejlighed til at snakke med hinanden over en kop kaffe. - Jeg tror, at også disse samtaler med de andre skolers kolleger havde betydning. - Men opførelsen af skolekomedien i februar måned var dog nok skolens festligste begivenhed. Fire dage i træk blev der spillet komedie af elever fra 2.kl. og fra 8. kl. - I real. Det var en begivenhed, som ikke blot eleverne, men også deres forældre og lærerne glædede sig til. De 3 første aftener - torsdag-lørdag blev der spillet for de forskellige aldersgrupper med deres forældre. Den 4. aften var det gamle elevers tur til at se stykket.

Programmet for aftenen så i regelen således ud: Efter at skolens leder havde budt velkommen, fremsagde en af de store elever en prolog, som hvert år var skrevet af (overlærer) frk. Kristjansen. Derefter sang Oluf Jørgensens kor nogle sange, og så var det de tre 2. klassers tur til at optræde 1/2 times tid. Derefter kom 8. kl. + I real. Deres

forestilling varede i regelen en times tid.

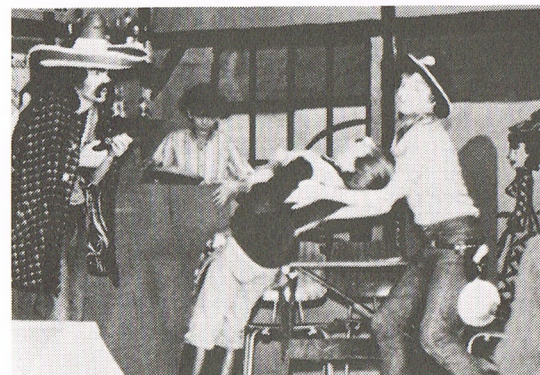
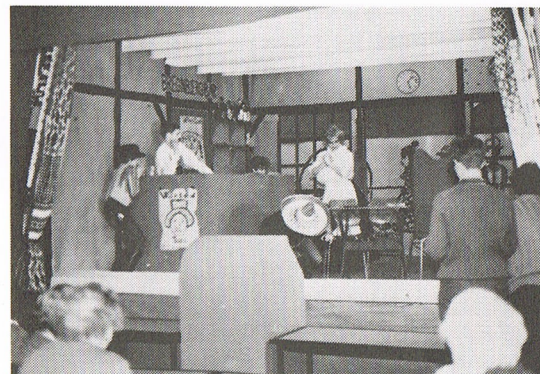
Forestillingen fandt sted i pigerens gymnastiksal, som havde fået fast scene. Når den var forbi, samledes forældre og lærere i drengenes gymnastiksal, som i aftenens anledning var festligt pyntet. - Her var der fælles kaffebord, og her havde lærerne lejlighed til at snakke med forældrene. - Imens var der i pigerens gymnastiksal blevet gjort klar til dans, og fru Grønvig førte op til en meget stilfuld polonæse, som var blevet indøvet i frikvartererne dagen i forvejen. - Bagefter var der dans for eleverne, mens forældrene så på - i hvert fald ved de små elever. For dem var der også folkedans og sanglege, som Oluf Jørgensen - og senere Hans Morten Nielsen - spillede til. - Nogle lærere med elever forestod salget af pølser og godavand. - Kl. 24 sluttede festen - for de yngste elever dog noget før.

- Jeg er sikker på, at disse skolefester, som de fleste elever oplevede gennem 9-10. år, hører til deres bedste skoleminder. Men også for forældrene og lærerne var det festdage, som de husker. De havde mulighed for i fællesskab at glæde sig over børnenes præstationer og hygge sig med hinanden i muntert og festligt samvær ved kaffebordet.

NB. Af komedier, som eleverne spillede, kan nævnes:

"Kejserens nye klæder" (opført to gange)
"Aprilsnarrene"
"Svend Gønge"
"En søndag på Amager"
"Fyrtøjet"
"Molboerne"
"Onkel Toms hytte"
"Folk og røvere i Kardemomme"

Skolefest i en opbygningstid

At bygge en skole op!

I netop det perspektiv skal man se de første skolefester på Bregnbjergskolen. Vi var ikke tynget af den forpligtethed, som traditioner lægger på en skoles ledelse og lærere.

Og alligevel - alligevel skulle en skolefest med på vort program, for sagen var/er vel, at enhver skole med en smule respekt for sig selv har en årlig skolefest.

I starten måtte vi henlægge skolefesten til Skrydstrup Forsamlingsgård. Vi havde ganske enkelt ingen lokaler på skolen, som kunne rumme en sådan fest.

1967 var et skelsættende år. Gymnastiksalen stod færdig til brug, og mærkeligt nok som den "selvfølgeligste ting" i verden skulle festen holdes hjemme på skolen.

Og det var bestemt ikke uden problemer.

Vi måtte i bogstaveligste forstand starte på bar bund. Vi havde ingen traditioner eller erfaringer at bygge på.

Der var egentligt mange og meget jordnære problemer at tackle:

Hvor skulle forældrene parkere? Skulle der spilles skolekomedie? (Vi havde jo ingen scene).

Hvordan klarede vi at brygge kaffe til flere hundrede forældre?

Og igen: "Selvfølgelig" skulle der spilles skolekomedie.

Alle, såvel elever som lærere gik med ildhu til opgaven. En flytbar scene blev lånt af Brdr. Gram, og ved hjælp af lægter,

Skolefester 1972 - 1982

brætter, et utal af skruetvinger og megen hittepåsomhed groede en scene op i den ene ende af salen.

Men alt kan ikke klares med søm og skruer og brætter.

Fortæppe?? - Vi mangler et fortæppe. - Hvad gør vi??

En håndarbejds lærer fostrer en genial idé - simpelthen:

Der går bud og brev til forældrene om at se efter på lofter og i kældre, om ikke de i deres gemmer har kasserede sommerkjoler o.lign. liggende, som skolen må få. Offerviljen er stor. Og resultatet? Et pragtfuldt scenetæppe, kreeret af elever og håndarbejds lærer. Klenodiet opbevares på skolen.

Skolefest under så primitive former stiller specielle krav:

En kæmpeindsats fra de implicerede, meget bredt engagement, stor opfindsomhed og kreativitet - men "belønningen" (oplevelsen af at have været med til at løse en vanskelig og spændende opgave) står bestemt i forhold til besværet. - Det var da vist egentlig morsomt!?

Og dog så vi frem til den dag, da vi kunne tage aulaen med dens dejlige scene i brug. I 1972 kunne vi flytte skolefesterne hertil, og en ny æra - også på skolefestfronten - tog sin begyndelse.

VS/L. Caspersen

Der var en særlig premierespænding omkring skolefesten i februar 1972.

Eleverne i 2. årg. havde forberedt et lille fastelavnsspil, Bregnbjergkoret stod klar med et par musikalske indslag, og elever fra 8. årg. havde indstuderet "Folk og røvere i Kardemomme by". Underholdningsprogrammet skulle præsenteres 3 aftener i træk, og hver aften sluttede med skolebal.

Det var første gang, at den nyopførte aulabygning skulle danne ramme om en skolefest på Bregnbjergskolen. Gode pladsforhold, stor scene og nye lyd- og lystekniske installationer gav muligheder og udfordringer.

Der var imidlertid også premiere på en ny samarbejdsform omkring skolefesten. Man havde været vant til at se lærerne løse alle praktiske opgaver. Nu blev det anderledes. Foruden lærere var også elever og forældre i sving. Fædre fik sved på panden, når stole skulle stilles op og ryddes væk. Ved billetkontrollen var posteret forældre såvel som elever og lærere. Mødre havde travlt med at betjene publikum i garderoben, og ansvaret for kaffebarens drift var lagt i hænderne på nogle forældre og lærere.

Som de foregående år var det skoleinspektøren, der bød velkommen til skolefesten, men nu stod en elev ved hans side for at give nogle supplerende og praktiske informationer. Når sluttidspunktet nærmede sig, var det en far, der gik på scenen og markerede afslutningen på skoleballet.

Der var tale om en meget bevidst betoning af, at ansvaret for planlægningen og afviklingen af skolefesten hvilede med samme vægt på elever, forældre og lærere.

I forbindelse med skolefesten i 1971 havde lærerrådet inviteret til et samarbejde omkring festarrangementet, og erfaringerne var så positive, at der med henblik på næste skolefest blev nedsat et planlægningsudvalg bestående af

2 medlemmer fra skolenævnet
2 medlemmer fra skoleledelsen
2 elevrepræsentanter
pedellen
2 medlemmer fra forældrerådet
2 medlemmer fra lærerrådet.

Skolenævn, lærerråd og skoleledelse havde hermed overdraget ansvar og kompetence til et stort fællesudvalg.

I de kommende år blev der i forskellige planlægningsudvalg holdt en lang række møder, hvor der blev taget stilling til stort og småt i forbindelse med de årlige skolefester: underholdning - musik til skolebal - skolefest og spiritus - økonomi - prispolitik - forældrenes slyngelstue - polonæse o.s.v.

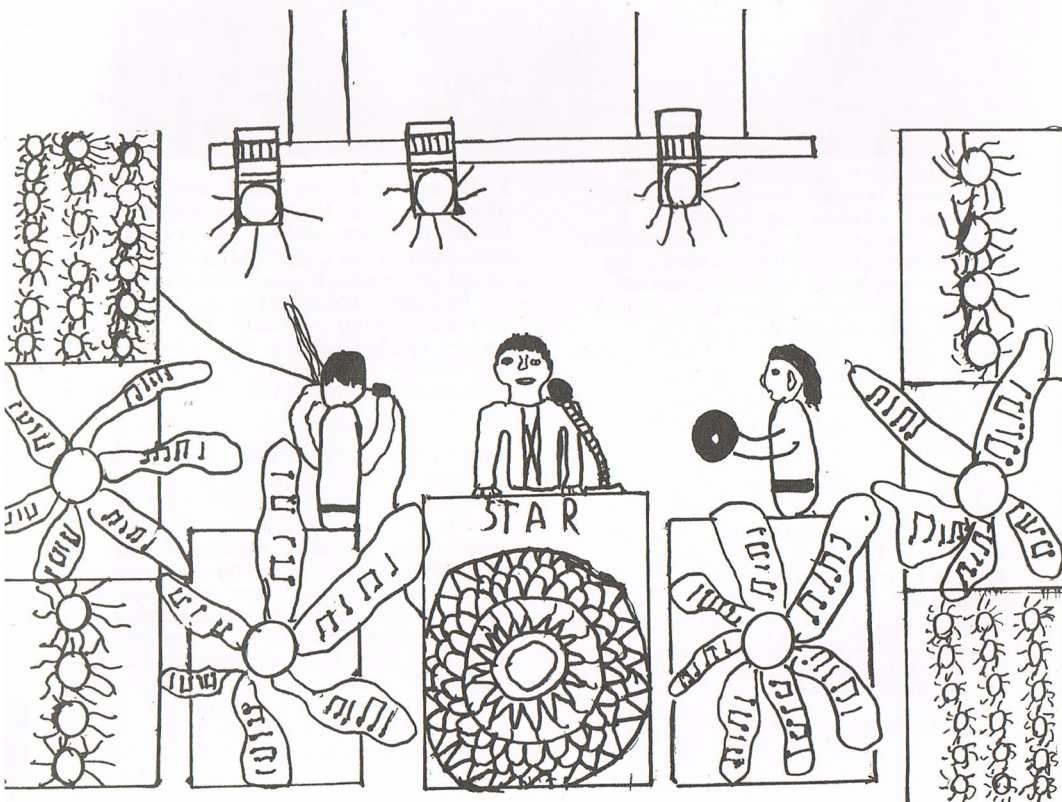
Man vidste, man havde valgt en krævende samarbejdsform, der byggede på nogle idealer og bredt engagement. Fra starten søgte man bevidst at undgå en stor årlig udskiftning i personkredsen i planlægningsudvalget. Arbejdet blev derfor præget af kontinuitet og - på godt og ondt - traditionsbundethed.

Festerne lå efterhånden - ned til detaljerne - i så faste rammer, at det kom til at virke som en hæmsko for det brede engagement og den velgørende dynamik.

Op gennem 1970'erne blev der holdt en række vel-planlagte og vellykkede skolefester, der i hovedtrækkene lignede 1972-festen:
Musikalsk underholdning, skolekomedie eller skolerevy og skolebal.

I 1971 havde planlægningsudvalget modtaget bolden fra lærerrådet. I 1982 spillede den tilbage til lærerrådet med forslag om, at lærerne tog initiativ til at overveje nye muligheder, både hvad angår skolefesternes form og samarbejdsform mellem elever, forældre og lærere.

KL

Skolefesten 1984

FORBEREDELSE

Det startede med, at vi fik en seddel med hjem om skolefesten, hvor der stod, hvad skolefesten hed, nemlig "JORDEN RUNDT", og at der skulle være boder, som hver klasse skulle stå for. Så snakkede vi om, hvilken bod vi skulle have. Pigerne ville lave kinesisk tehus, og drengene ville lave spillebule, men det blev tehus.

Så begyndte vi at læse, skrive og høre om Kina. Vi læste en bog, der hed "Nan og Hung". Den lavede vi opgaver til. I forning lavede vi kinesiske tegn på krus og tændstiksker.

Lørdag den 10. november var vi næsten allesammen sammen med vore forældre henne på skolen for at bage boller og ingefærsmåkager, lave skilte til reklamer, lave hatte og udsmykning til vores klasseværelse. Den dag, skolefesten skulle være, kom vi allesammen kl. 8.00 for at lave lo.a's klasseværelse om til 5.b's kinesiske tehus.

SKOLEFESTEN DEN 16.11.1984

Vi skulle komme ned i skolen, fordi vi skulle gøre det hele klar til kl. 17.00. Vi lavede udstilling og butik, og nogle hængte reklamer op på gangene, og atter andre gik rundt og reklamerede.

Vi havde klædt os ud i kimonoer og flotte kineserhatter, og der kom mange mennesker ind for at købe noget at spise. Det smagte meget godt, og vi skulle passe boden sammen med nogle voksne fra de forskellige familier. Mange kikkede på udstillingen af alle de mange forskellige ting fra Kina, som vi havde

samlet ind, og vi sad på gulvet og spiste og drak te, indtil klokken blev så mange, at vi skulle lukke.

Der var også mange andre gode boder. Der var 18 i alt, blandt andet den Franske Labyrinth, electric boogie, mini-tivoli, Jagten på den skjulte Skat, lille Hiawathas Skyde-telt, Det lille Tehus, dansk pølsebod, afrikanerbod, igloo-isbar, pizzeria, amerikansk burgerbar, bistro á la France, kinesisk spisebod, mexikansk popcornbar, Hawaii bar og engelsk pub.

Så gik vi over for at se lidt teater med 4. klasserne. Det var meget sjovt og spændende at se, og da det var færdigt, gik vi i klasserne og ryddede op, inden vi skulle over i aulaen igen for at se alletiders cabaret med god musik og dans. Da det var færdigt, fik vi diskotek, og alle lysene blev dæmpet, så det blev næsten helt mørkt. Man kunne danse og købe sodavand og kage lige indtil klokken 23.00, og så gik alle hjem.

8., 9. og 10. klasserne måtte blive til kl. 24.00, det ville vi også gerne have haft lov til i vores klasse, fordi det bare var alletiders.

René Iversen og René Jacobsen, 5.b

Foto: Mette Lund 10.a

Skolefest 1982, 1983, 1984...

I 1982 skete der en ændring i vores måde at holde skolefest på. Det siddende skolefest-udvalg følte, der skulle nytænkning til. Der blev nedsat en idégruppe, som kom frem til følgende målsætning for den kommende skolefest:

1. At lave en nyskabelse af skolefesten
2. At engagere elever, lærere og forældre.
3. At aktivisere alle elever.
4. At lave et arrangement for alle alderstrin med de traditionelle indslag.

Denne målsætning blev modtaget overvejende positivt af lærerråd, elevråd og skolenævn, og et udvalg blev nedsat med repræsentanter fra alle tre grupper.

Skolen blev omdannet til en markedsplads med mange boder og aktiviteter. Alle havde været i gang inden, og på selve dagen var skolen blevet en markedsplads med

levende mini-zoo, skrækjagende spøgelseshus, fantastiske tryllekunstnere og cirkus, duftende bageri, skøn operasang, glade musikanter, gode udstillinger, opfindsomme reklamepåhit, amerikansk lotteri, ...

Dagen sluttede med et bragende diskotek i aulaen for alle.

Reaktionerne på denne nyskabelse var hovedsagelig gode. De få negative kritik-punkter forsøgte 1983-udvalget at undgå.

83-skolefesten havde samme mål-

sætning som det foregående års fest. Det var en EVENTYRFEST, der strakte sig over to dage med eventyrspillene "Den sorte gryde" og "Snehvide", og traditionen tro var dette overladt til 4. årgang.

Der var mulighed for

at handle i honningkagehuset til eventyrligt billige priser, at lække sig med eventyr-is, at spise forgiftede æbler + modgift, at stå i kø ved den utroligt velbesøgte burgerbar, og havde man lyst til at sidde på Klods Hans' gedebuk, kunne man komme til at

kaste mudder på oldermænd eller skyde hunden i Fyrstøjet, prøve lykken ved Lykkehjulet, lade sig fotografere i eventyr-fotoboxen, være med til Bregnbjergkoret's opførelse af "Svinedrengen", opleve drabelige kæmpe-drager og se fantasifulde tegninger og friser smykke skolen, - for blot at nævne nogle af de mange idérige påhit.

Aktiviteterne bar præg af, at klasserne arbejdede sammen på tværs af aldersgrænserne, måske lidt på bekostning af forældrenes medvirken i det forberedende arbejde.

Påny blev erfaringerne givet videre til et nyt udvalg til forberedelse af skolefesten 1984.

Skolefesten 1984 "JORDEN RUNDT" er nu vel overstået. Et par elever fra 5. klasse har i dette blad beskrevet deres oplevelser i forbindelse med klassens forberedelse og deres indtryk af selve festen.

Når man som lærer har spurgt rundt om i tilfældige klasser, hvordan de ville lave skolefesten næste år, har svaret været, at de ønskede den, som vi har den nu med boder, komedie, dans etc.

Der er ingen tvivl om, at eleverne føler et ansvar for festen, og det burde være alle forældre forundt at komme og se, med hvilken iver hver enkelt går op i forberedelserne.

Festen i 1984 var god, men for sammenpresset for de yngste elever.

Til jer, der deltager i Bregnbjergskolens årlige skolefest: Kom med jeres idéer. Tal om det i klasserne og til klassemøder.

Til foråret starter arbejdet med skolefest 1985, som ... Hvordan den kommer til at foregå, ved ingen på nuværende tidspunkt, derfor er det vigtigt, at alle kommer med deres kritik og gode idéer.

LL og BE

Indsamlingen til Etiopien i forbindelse med skolefesten beløb sig til næsten 600 kr. Kr. 600,00 er tilsendt Røde Kors.

Tak for bidragene.

Udvalget.

Redaktionen ønsker alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

red.

Første skoledag efter juleferien er mandag den 7.1.85.